

NGHỊ LUẬN VỀ CHIẾN TRANH

1. Lập dàn ý nghị luận về chiến tranh

a. Mở bài:

Giới thiệu vấn đề cần nghị luận: Thế giới đã trải qua nhiều cuộc chiến tranh mới có được nền hòa bình như ngày hôm nay. Nhưng cho dù sống trong nền hòa bình thì những hậu quả của chiến tranh thì vẫn luôn tồn tại.

b. Thân bài

- *Giải thích*

+ Chiến tranh là gì? Có rất nhiều định nghĩa về hai từ chiến tranh. Nhưng hiểu một cách đơn giản: Chiến tranh là một hiện tượng xã hội mang tính lịch sử, là hoạt động đấu tranh giữa các nước, các giai cấp, các lực lượng chính trị có lợi ích địa vị đối lập nhau nhằm đạt được lợi ích về kinh tế hay chính trị.

+ Chiến tranh có thể diễn ra thông qua hoạt động quân sự (Đại chiến thế giới 1, Đại chiến thế giới thứ 2) hoặc phi quân sự (Chiến tranh lạnh).

- *Nguyên nhân*

+ Có nhiều nguyên nhân dẫn đến chiến tranh nhưng chủ yếu là do xung đột về quyền lợi về kinh tế và chính trị.

- *Hậu quả*

+ Chiến tranh gây ra nhiều hậu quả nghiêm trọng trên mọi phương diện.

- *Con người*

+ Để lại những thương vong về bên ngoài:

- Hàng nghìn người đã ngã xuống vì chiến tranh, họ là những con người không tên không tuổi.
- Có những con người may mắn sống sót nhưng vẫn để lại nhiều di chứng: các thương binh, các bệnh nhân chất độc màu da cam.

+ Để lại những nỗi đau ở bên trong: những dư chấn thời hậu chiến: ám ảnh về cái chết, nỗi đau mất mát người thân, gia đình bị ly tán...

- *Của cải, vật chất*

+ Ô nhiễm môi trường, thiên nhiên bị tàn phá nghiêm trọng.

- + Các công trình của văn minh nhân loại bị phá hủy.
- + Nền kinh tế trở nên kiệt quệ.
- + Trình độ văn hóa thấp, mất đi bản sắc văn hóa dân tộc.

- Mối quan hệ quốc tế

- + Ngày một trở nên căng thẳng.
- + Ảnh hưởng đến nền hòa bình của toàn cầu.

- Liên hệ mở rộng

+ Từ buổi đầu dựng nước, dân tộc Việt Nam đã phải đối mặt với rất nhiều cuộc chiến tranh xâm lược. Nhưng trong đó, phải kể đến cuộc chiến đấu bảo vệ đất nước suốt một nghìn năm Bắc thuộc và hai cuộc kháng chiến chống Pháp và chống Mỹ.

- Hậu quả

- + Một nghìn năm Bắc thuộc: Nền văn hóa của người Việt cổ dần bị ảnh hưởng bởi văn hóa Trung Hoa (Những tư tưởng về Nho giáo: trọng nam khinh nữ, công dung ngôn hạnh... vẫn còn thấm sâu trong suy nghĩ của nhiều người).
- + Trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ: Hàng nghìn người con Việt Nam đã phải hy sinh, biết bao cái tên ra đi ở tuổi mười tám đôi mươi khi đang mang trong mình nhiều khát vọng tuổi trẻ (những cô gái ngã ba Đồng Lộc, anh Kim Đồng...). Chiến tranh tàn phá đất nước ta: giặc đốt giặc đói kéo theo giặc ngoại xâm (Năm 1945, hơn hai triệu đồng bào chết đói, 90% dân số nước ta còn mù chữ...). Những hậu quả để lại di chứng đến tận sau này (bệnh nhân chất độc màu da cam, những dư chấn về tâm hồn).

c. Kết bài

- Có thể thấy, chiến tranh thực sự là một từ ám ảnh và đáng sợ với toàn nhân loại.
- Mỗi con người, mỗi dân tộc, mỗi quốc gia hãy cùng đồng lòng chống lại chiến tranh, bảo vệ nền hòa bình của nhân loại.

2. Viết đoạn văn ngắn nghị luận về chiến tranh

Nếu nhắc đến chiến tranh, nhiều người sẽ nói đến đau thương, mất mát và chết chóc. Tôi đã từng đọc được trong tác phẩm “Nỗi buồn chiến tranh” của Bảo Ninh lời nhận xét: “Chiến tranh là cõi không nhà”. Thật vậy, khi một cuộc chiến tranh xảy ra, đã kéo theo biết bao nhiêu hậu quả. Nếu muốn hiểu rõ ràng chiến tranh là gì như những nhà nghiên cứu, có lẽ sẽ rất khó. Nhưng nếu hiểu một cách đơn giản, chiến tranh là một hiện tượng xã hội mang tính lịch sử. Đó là hoạt động đấu tranh giữa các nước, các giai cấp, các lực lượng chính trị có xung đột về lợi ích, địa vị đối lập nhau. Các lợi ích đó có thể trên lĩnh vực kinh tế hay chính trị. Một cuộc chiến tranh diễn ra có thể dẫn đến một cuộc chiến về quân sự như hai cuộc Chiến tranh thế giới lần thứ nhất (1914 - 1918) và Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 - 1945) hoặc phi quân sự như cuộc Chiến tranh lạnh giữa hai nước Mỹ và Liên Xô. Vậy do đâu mà một cuộc

chiến tranh nổ ra? Theo các nhà nghiên cứu về chiến tranh, có rất nhiều nguyên nhân dẫn đến chiến tranh, nhưng có một nguyên nhân chính đó là do sự xung đột, tranh chấp về quyền lợi kinh tế hoặc chính trị giữa các quốc gia, dân tộc. Trước khi chiến tranh xảy ra, nhân loại đã phải hứng chịu một xã hội với đầy rẫy những bất công, mục nát. Chỉ khi mọi thứ đã vượt quá giới hạn mới có một sự kiện nào đó là ngòi nổ cho cuộc chiến tranh ấy thực sự bắt đầu. Hòa bình - chiến tranh, hai khái niệm tưởng như đối lập mà lại có sự gắn kết với nhau. Phải trải qua những đau thương của chiến tranh mới thấu hiểu niềm hạnh phúc của nền hòa bình ngày hôm nay. Là một học sinh đang ngồi trên ghế nhà trường, tôi đã ý thức được điều đó và sẽ cố gắng sống có ích với sự hy sinh của thế hệ đi trước đã ngã xuống trong cuộc chiến tranh ác liệt để bảo vệ nền hòa bình của dân tộc.

3. Nghị luận về chiến tranh - Bài tham khảo số 1

Cứ mỗi dịp tháng tư về, khi mà đất nước đang hân hoan trong những ngày mùa xuân lịch sử của ngày Giải phóng miền Nam thống nhất đất nước, tôi lại thấy xúc động khi nghe những giai điệu của bài hát “Lá Cờ”:

*“Tôi lớn lên khi đất nước không còn chia Bắc - Nam
Chẳng biết chiến tranh là gì, chỉ được nghe trong những câu chuyện của cha...”*

Có lẽ những thế hệ đi trước đã từng chứng kiến hai cuộc chiến tranh lớn của dân tộc sẽ không bao giờ có thể quên được những năm tháng đau thương mà hào hùng đó. Tôi tự hỏi để có nền độc lập như hôm nay, con người đã phải chịu đựng những hậu quả nào của chiến tranh?

Thật khó để có thể hiểu rõ chiến tranh là gì như các nhà chiến tranh học. Nhưng nếu hiểu một cách đơn giản nhất, chiến tranh là một hiện tượng xã hội mang tính lịch sử. Đó là hoạt động đấu tranh giữa các nước, các giai cấp, các lực lượng chính trị có xung đột về lợi ích, địa vị đối lập nhau. Các lợi ích đó có thể trên lĩnh vực kinh tế hay chính trị. Một cuộc chiến tranh diễn ra có thể dẫn đến một cuộc chiến về quân sự như hai cuộc Chiến tranh thế giới lần thứ nhất (1914 - 1918) và Chiến tranh thế giới lần thứ hai (1939 - 1945) hoặc phi quân sự như cuộc Chiến tranh lạnh giữa hai nước Mỹ và Liên Xô (1945 - 1991). Một cuộc chiến tranh nổ ra xuất phát từ rất nhiều nguyên nhân. Nhưng cho dù nguyên nhân cụ thể của cuộc chiến ấy là gì thì nguyên nhân sâu xa nhất vẫn xuất phát từ việc tranh chấp quyền lợi về kinh tế và chính trị.

Vậy chiến tranh đã gây ra những gì? Khi một cuộc chiến tranh xảy ra, dù là chính nghĩa hay phi nghĩa cũng đều để lại những hậu quả hết sức nặng nề cho các bên tham chiến. Có lẽ chẳng cần phải học lịch sử, mỗi người đều có thể chứng kiến được những hậu quả của chiến tranh. Mất mát to lớn nhất không gì bù đắp được phải chăng chính là con người? Hàng ngàn những ngôi mộ liệt sĩ nằm lặng im trong các nghĩa trang tưởng niệm. Các anh các chị đều là những con người tuổi đời còn rất trẻ mới mười tám đôi mươi với nhiều hoài bão thanh xuân vì chiến tranh phải ra đi, nhưng đều mang trong mình lời thề: “Quyết tử cho tổ quốc quyết sinh”. Họ đã yên nghỉ nhưng cho đến tận hôm nay vẫn không ai biết tên biết tuổi biết quê hương của họ ở nơi đâu. Không chỉ là mất mát của người ra đi, đó còn là mất mát của những người ở lại. Không phân biệt quốc gia hay dân tộc, những người mẹ có con tham gia chiến tranh đều chung một tấm lòng: lo lắng khi tiễn con lên đường, mỗi mòn chờ đợi tin tức của con và chạnh lòng, đau đớn khi nghe tin đứa con của mình mãi mãi không trở về. Ở Việt Nam, không hiếm những bà mẹ Việt Nam anh hùng phải chịu cảnh mất đi không chỉ một đứa con. Những người mẹ ấy đã sinh con ra nuôi con lớn nhưng chưa kịp nhận sự đáp đền thì

con đã đem đời mình hiến dâng cho tổ quốc. Tự hào đấy nhưng cũng thật đau thương, xót xa. Còn có những người tham gia vào cuộc chiến, họ may mắn trở về nhưng lại mang trong mình những di chứng của cuộc chiến. Họ không thể trở về cuộc sống bình thường, phải sống trong cảm giác bất lực và sự ám ảnh về chết chóc, bom đạn và sự mặc cảm với đồng đội đã hy sinh. Điều đó thực sự còn tàn nhẫn hơn là nỗi đau của người đã ra đi.

Không chỉ là nỗi đau của con người, chiến tranh còn phá hủy cả môi trường tự nhiên. Từ lúc xảy ra cho đến khi kết thúc, chiến tranh đã tàn phá mọi thứ mà nó đi qua. Ô nhiễm môi trường nghiêm trọng bởi khói lửa của bom đạn, của các chất hóa học do con người chế tạo nhằm phục vụ cuộc chiến. Các công trình kiến trúc được coi là văn minh nhân loại, những cánh rừng bất tận không còn màu xanh mà chỉ thấy khói lửa... Chiến tranh cũng khiến cho nền kinh tế trở nên kiệt quệ. Bóc lột giữa con người với con người ngày càng gia tăng, chênh lệch giàu nghèo càng rõ ràng. Cuộc sống của người dân thường xuyên rơi vào đói nghèo, trình độ văn hóa thấp. Mọi quyền dân chủ bình đẳng tự do đều bị xâm phạm một cách nghiêm trọng. Điển hình như ở Việt Nam, trong suốt những năm bị thực dân Pháp đô hộ, nhân dân ta đã bị chúng bóc lột về mọi mặt. Khó có thể quên được nếu đã từng đọc bản “Tuyên ngôn độc lập” của Hồ Chí Minh khi người viết về tội ác của thực dân Pháp:

“Về chính trị, chúng tuyệt đối không cho nhân dân ta một chút tự do dân chủ nào. Chúng thi hành những luật pháp dã man.

Chúng lập ba chế độ khác nhau ở Trung, Nam, Bắc để ngăn cản việc thống nhất nước nhà của ta, để ngăn cản dân tộc ta đoàn kết.

Chúng lập ra nhà tù nhiều hơn trường học. Chúng thẳng tay chém giết những người yêu nước thương nòi của ta. Chúng tắm các cuộc khởi nghĩa của ta trong những bể máu...”

Không phải cuộc chiến tranh nào cũng là phi nghĩa, cuộc chiến tranh vệ quốc của nước Nga hay cuộc chiến tranh nhân dân ở Việt Nam đều là những cuộc chiến tranh chính nghĩa khi mà nhân dân đứng lên chống lại sự áp bức bóc lột của phát xít Đức hay thực dân Pháp. Cũng không phải cuộc chiến tranh nào cũng xảy ra những xung đột về vũ trang. Ví dụ như Chiến tranh lạnh diễn ra trong hơn bốn mươi năm giữa hai cường quốc là Mỹ và Liên Xô. Tuy không xảy ra xung đột vũ trang trực tiếp nhưng những cuộc xung đột về chính trị và quân sự khiến cho tình hình thế giới luôn trong trạng thái căng thẳng và nguy cơ về cuộc Đại chiến thế giới thứ ba sẵn sàng bùng nổ đã đe dọa nghiêm trọng đến nền hòa bình nhân loại.

Như vậy, mỗi cuộc chiến tranh qua đi thực sự đã để lại những hậu quả nặng nề cho thế giới nói chung và cho đất nước Việt Nam nói riêng. Đối với mỗi học sinh như chúng tôi, là thế hệ chủ nhân tương lai của đất nước luôn cần cố gắng học tập tốt, tích cực tham gia các hoạt động xã hội như tuyên truyền về hậu quả của chiến tranh, nói không với chiến tranh. Để có thể xứng đáng với thế hệ cha ông đã chiến đấu vì nền tự do của dân tộc, giống như lời bài hát viết về một thời đầy tự hào:

*“Một thời chiến đấu cha tôi anh hùng
 Một thời gian khó mẹ tôi đảm đang
 Vẫn giữ nụ cười và tiếng hát át tiếng bom
 Để rồi nay bước trên con đường đời
 Dù bao gian khó, chông gai đời tôi
 Thì đứng dưới bóng cờ, là con tim ngân lên tiếng ca:
 - Đoàn quân Việt Nam đi...”*

(Lá cờ)

4. Nghị luận về chiến tranh - Bài tham khảo số 2

Thế giới đã trải qua nhiều cuộc chiến tranh mới có được nền hòa bình như ngày hôm nay. Nhưng cho dù sống trong nền hòa bình thì những hậu quả của những cuộc chiến ấy vẫn luôn tồn tại.

Trước hết mỗi chúng ta phải hiểu được chiến tranh là gì? Chiến tranh, hiểu một cách đơn giản là một hiện tượng xã hội mang tính lịch sử, là hoạt động đấu tranh giữa các nước, các giai cấp, các lực lượng chính trị có lợi ích địa vị đối lập nhau nhằm đạt được lợi ích về kinh tế hay chính trị. Một cuộc chiến tranh diễn ra có thể diễn ra xung đột về quân sự như hai cuộc Đại chiến thế giới ở thế kỉ XX hoặc phi quân sự như cuộc Chiến tranh lạnh giữa hai nước Mỹ và Liên Xô.

Vậy do đâu mà một cuộc chiến tranh nổ ra? Theo các nhà nghiên cứu về chiến tranh, có rất nhiều nguyên nhân dẫn đến chiến tranh, nhưng có một nguyên nhân chính đó là do sự xung đột, tranh chấp về quyền lợi kinh tế hoặc chính trị giữa các quốc gia, dân tộc. Trước khi chiến tranh xảy ra, nhân loại đã phải hứng chịu một xã hội với đầy rẫy những bất công, mục nát. Chỉ khi mọi thứ đã vượt quá giới hạn mới tạo điều kiện châm ngòi cho cuộc chiến tranh ấy bùng nổ. Ví dụ như Đại chiến thế giới lần thứ nhất (1914 - 1918) bùng nổ là nhằm tranh giành, phân chia lại thuộc địa giữa các nước đế quốc, đây là cuộc chiến tranh phi nghĩa. Cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam của thực dân Pháp bẻ ngoài thì có vẻ là cuộc chiến chính nghĩa với tinh thần của nước mẹ Pháp đến bảo hộ cho nhân dân An Nam. Nhưng thực chất lại muốn đồng hóa nhân dân ta, biến dân ta trở thành nô lệ của chúng...

Khi một cuộc chiến tranh xảy ra, ắt hẳn sẽ để lại nhiều hậu quả nặng nề cho bản thân những nước tham chiến cũng như toàn nhân loại trên nhiều phương diện. Nhưng có lẽ hậu quả nặng nề nhất phải kể đến là về con người. Hàng nghìn người đã ngã xuống vì chiến tranh. Họ có thể là những người lính trực tiếp tham gia chiến tranh. Họ cũng có thể chỉ là những người dân vô tội vì chiến tranh mà mất đi mạng sống của mình. Nhưng họ có một điểm chung, đều là những con người vô danh, không tên không tuổi. Có những người may mắn sống sót sau khi cuộc chiến kết thúc nhưng trở lại cuộc sống bình thường họ lại mang trong mình hai nỗi đau. Một nỗi đau về thể xác, đó là các thương binh, các bệnh nhân chất độc màu da cam... Một nỗi đau về tinh thần, đó là những dư chấn của cuộc chiến, những ám ảnh về chết chóc bom đạn, nỗi đau khi mất đi người thân, gia đình bị ly tán...

Không chỉ để lại hậu quả về con người, chiến tranh còn có sức tàn phá ghê gớm đối với môi trường thiên nhiên. Ô nhiễm bị ô nhiễm nghiêm trọng bởi những chất thải hóa học dùng để chế tạo bom mìn, các chất độc hóa học giải xuống mặt đất không chỉ gây hại cho con người mà còn phá hủy những cánh rừng, động vật tự nhiên mất đi môi trường sống. Những dòng sông bị ô nhiễm nghiêm trọng, những cánh đồng khô hạn không được trồng trọt tươi tiêu bởi người nông dân. Không chỉ vậy, chiến tranh còn phá hủy vô số những công trình xây dựng vĩ đại của nhân loại. Một cuộc chiến xảy ra khiến cho nền kinh tế của các bên tham chiến đổ dồn vào cuộc chiến ấy. Khi cuộc chiến tranh kết thúc, dù giành chiến thắng hay thua cuộc, các nước tham chiến đều phải đối mặt với nguy cơ khủng hoảng kinh tế nghiêm trọng. Một ví dụ điển hình như sau cuộc đại chiến thế giới, các nước đứng đầu về kinh tế như Anh, Pháp, Mỹ đều rơi vào các cuộc khủng hoảng kinh tế. Kinh tế không phát triển khiến cho người dân đói khổ, trình độ dân trí thấp và đất nước trở nên nghèo nàn lạc hậu. Các cuộc chiến tranh xảy ra khiến cho mối quan hệ quốc tế trở nên căng thẳng hơn, việc hợp tác giữa các quốc gia cũng trở nên khó khăn đe dọa nghiêm trọng đến sự phát triển của nhân loại.

Là một người dân Việt Nam, chúng ta không thể quên được những cuộc chiến mà nhân dân ta phải trải qua. Từ buổi đầu dựng nước, dân tộc ta đã phải đối mặt với rất nhiều cuộc chiến tranh xâm lược của các nước láng giềng. Nhưng trong đó, những cuộc chiến tranh gây ra tổn thất nặng nề nhất phải kể đến cuộc chiến đấu bảo vệ đất nước suốt một nghìn năm Bắc thuộc và hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ. Vời đường biên giới rộng lớn, từ lâu đời, đất nước ta đã luôn bị phương Bắc lăm le xâm lược. Trong suốt một nghìn chịu sự đô hộ của phương Bắc, nền văn hóa của người Việt cổ dần bị ảnh hưởng bởi văn hóa Trung Hoa. Những tư tưởng về Nho giáo như trọng nam khinh nữ, công dung ngôn hạnh... vẫn còn thấm sâu trong suy nghĩ của nhiều người cho đến hiện tại. Cuộc sống của nhân dân ta lúc bấy giờ hết sức cơ cực. Đến hai cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ, hàng nghìn người con Việt Nam đã phải hy sinh, biết bao cái tên ra đi ở tuổi mười tám đôi mươi khi đang mang trong mình nhiều khát vọng tuổi trẻ: những cô gái ngã ba Đồng Lộc, anh Kim Đồng... Chiến tranh tàn phá đất nước ta: giặc đốt giặc đói kéo theo giặc ngoại xâm (Năm 1945, hơn hai triệu đồng bào chết đói, 90% dân số nước ta còn mù chữ...). Những hậu quả để lại di chứng đến tận sau này: bệnh nhân chất độc màu da cam, những dư chấn về tâm hồn (ám ảnh về sự chết chóc, nỗi đau mất người thân...).

Như vậy, có thể thấy, chiến tranh thực sự là một từ ám ảnh và đáng sợ với toàn nhân loại. Mỗi con người, mỗi dân tộc, mỗi quốc gia hãy cùng đồng lòng chống lại chiến tranh, bảo vệ nền hòa bình của nhân loại.